

Boka László
–Filep Tamás Gusztáv

A KUNCZ ALADÁR-ÉLETMŰ- SOROZATRÓL

Tavaly múlt száz esztendeje, hogy Kuncz Aladárt, a közismert író, szerkesztőt, kritikust és műfordítót, a két világháború közti erdélyi irodalom egyik szellemi atyját, a francia kultúra elkötelezett hívét az első világháború nyitányán (de még azelőtt, hogy a hadi állapotok hivatalosan beálltak volna) a Franciaországban tartózkodó többi magyar állampolgárral együtt – mint ellenséges ország polgárait – internálták. E centenáriumi, jóllehet bőséggel jutott volna idő a *Fekete kolostor* írója páratlan *œuvre*-jének méltó módon történő feltárására, a teljes életmű összegyűjtése és megfelelő kritikai apparátussal kísért kiadása elmaradt. A mostani életműkiadás ennek a hiátusnak a pótlására tesz elsődlegesen kísérletet. Az életmű jeles kutatóival együttműködve és együtt gondolkodva mi, sorozatszerkesztők úgy éreztük, közös szándékunk lehet egy olyan, eddig soha el nem végzett átfogó kutatómunka eredményeinek a közzététele, amely nem csupán minuciózus módon feltárja Kuncz Aladár szövegvilágának igen összetett, ám több esetben méltatlanul elfeledett egységeit, hanem ugyanakkor kedvet is teremt a szépíróként leginkább egykötetes szerzőnek elkönyvelt Kuncz újraolvasásához, újbóli felfedezéséhez.

Mindezt a hagyaték egy jelentős részét őrző Országos Széchényi Könyvtár tudományos műhelyeinek és az erdélyi magyar szépirodalmi hagyomány föltárásában eddig is jeleskedő kolozsvári Kriterion Könyvkiadó együttműködésének keretében valósítjuk meg. Kuncz Aladár most közreadandó életműsorozata – a fordításában megjelent művek nélkül ugyan, de – 2018-ig, az erdélyi/romániai magyar kisebbségi irodalom születésének centenáriumiáig terveink szerint nyolc kötetbe szerkesztve adja át mindezt az újabb olvasói nemzedékeknek.

Kuncz fő művének, a *Fekete kolostornak* a második világháború utáni kiadásai kivétel nélkül lényeges szövegcsönkítésekkel kerültek a könyvpiacra, háttérének, az internálás rendszerének feltárása mindmáig nem történt meg. Kuncz kisepikai munkáinak egybegyűjtésére pedig mind ez ideig kísérlet sem történt. Irodalmi tanulmányaiból, kritikáiból értékes válogatások láttak ugyan napvilágot, de számos, a témába vágó fontos szövege lapokban, folyóiratokban porosodott, az olvasók számára gyakorlatilag hozzáférhetetlenül. Publicisztikájának is csak néhány darabja szerepelt az eddig kiadott tanulmány-, illetve cikkválogatásokban. Toldy Ferencről írott kis könyve 1907-es eredeti kiadását követően most jelenik meg másodízben, máig kéziratban maradt munkája, *A magyar irodalomtörténet elméletének és módszerének fejlődése Toldy Ferenc óta* című monográfiája pedig először kerül az olvasók elé.

A sorozat nyolc kötete reményeink szerint a teljes életművet, Kuncz Aladár mindegyik föllelhető írását tartalmazza majd, beleértve a levelezését is, amelynek egyetlen kiadása több mint három évtizeddel ezelőtt látott napvilágot. Mindegyik kötet kísérőtanulmánnyal, kritikai jegyzetapparátussal egészül ki; a sorozatzáró, a recepcióból válogató kiadványba készülő bibliográfiában pedig szerepelnek majd a Kunczról és műveiről szóló cikkek, tanulmányok, esszék, portrék adatai is.

(A szerzők az életműkiadás sorozatszerkesztői.)

A SZOROZAT MOST MEGJELENT DARABJAI:

1. *Fekete kolostor. Feljegyzések a francia internáltságából.* A kísérőtanulmányt írta, a jegyzeteket összeállította, a szöveget gondozta: Jeney Éva. Kriterion–oszk, Kolozsvár–Budapest, 2015.

2. *Egy márványdarab. Novellák, tárcák, jegyzetek, dráma.* Egybegyűjtötte és a szöveget gondozta: Filep Tamás Gusztáv és Varga Ágnes. Kriterion–oszk, Kolozsvár–Budapest, 2015.

A SZOROZAT TOVÁBBI TERVEZETT DARABJAI:

3. *Felleg a város felett. Regény.* A kísérőtanulmányt írta, a jegyzeteket összeállította, a szöveget gondozta: Juhász Andrea. Kriterion–oszk, Kolozsvár–Budapest, 2015.

4. *Toldy Ferenc – A magyar irodalomtörténet*

elméletének és módszerének fejlődése Toldy Ferenc óta. [Monográfiák.] A kísérőtanulmányt írja, a jegyzeteket összeállítja, a szöveget gondozza: Boka László és Rózsafalvi Zsuzsanna. Várható megjelenés: 2016. nyár.

5. *Tanulmányok, kritikák I.* Egybegyűjti, a kísérőtanulmányt írja, a jegyzeteket összeállítja, a szöveget gondozza: Juhász Andrea. Várható megjelenés: 2017. tavasz.

6. *Tanulmányok, kritikák II.* Egybegyűjti, a kísérőtanulmányt írja, a jegyzeteket összeállítja, a szöveget gondozza: Szász László. Várható megjelenés: 2017. ősz.

7. *Kuncz Aladár levelezése.* Várható megjelenés: 2018. nyár.

8. *Tanulmányok, esszék Kuncz Aladárról.* Tervezett megjelenés: 2018. ősz.

